

BOG

OVERLØBEREN (/BOEGER/OVERLOBEREN)

Af Siegfried Lenz (/forfattere/siegfried-lenz) (2017)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET ([HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?FRAGMENT=CONTENT&SEARCH_BLOCK_FORM=870970-](https://bibliotek.dk/da/search/work/?fragment=content&search_block_form=870970-BASIS%3A52890608)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/overloberen) for at anmelde

BASIS%3A52890608)

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen&title=Overløberen)

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen&status=Overløberen+https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen)

[u=https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen&title=Overløberen](https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen&title=Overløberen)) [url=https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen&status=Overløberen+https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen](https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen&status=Overløberen+https://litteratursiden.dk/boeger/overloberen)

Konsulenten mente ikke, manuskriptet burde udgives. "Det er upatriotisk og går fjendens ærinde," skrev han i sin indstilling til Hoffmann und Campe, forlaget hvor Lenz debuterede i 1951.

Han havde afleveret krigsromanen om sin egen deltagelse i 1952, og efter afslaget lagde han - vel på grund af efterkrigstidens voldsomme antikommunisme og russerhad - manuskriptet i skuffen, i arkivet, hvor det blev liggende til efter hans død i 2014.

TAGS: DEN 2. VERDENSKRIG (/TAXONOMY/TERM/2105) KÆRLIGHED (/TAXONOMY/TERM/41)

ANMELDELSE

(/users/jette-landberg)

Af Jette Landberg (/users/jette-landberg)

Skribent
19 sep.17

Scenen er sat med en blanding af skarp satire og bestialsk alvor for en lille, forladt deling tyske soldater på Østfronten i 2.verdenskrigs sidste dage.

Handlingen tager sit udspring i den store, tyske forfatter Siegfried Lenz' egne erindringer fra ungdommen under 2.verdenskrig, hvor han var indkaldt af Værnemagten. Han afleverede manuskriptet til sit forlag i 1951, men man ville ikke udgive den på det tidspunkt, emnet var for betændt. Bogen har således ligget i arkivet indtil for få år siden og er udgivet posthumt, skønt den er et lille satirisk mesterværk om den lille mands problemer som en brik i magthavernes vanvittige spil.

Da Sovjetmagten og polske partisaner er ved at overtage Masurien i det tidligere Østpreussen i slutningen af krigen, bliver det mere og mere absurd for de tyske soldater, der bevogter en jernbanestrækning i et sumpet, isoleret område fra en lille hjemmebygget fæstning. Bogen skildrer, hvordan dagene går med ævl og kævl i den lille deling, med at drille hinanden og spise kokkens evige kålretter og

gøre nar af hans elskede høne, Alma. Delingens leder, underkorporal Stehauf, har ikke megen medfølelse, når der ind imellem ryger en enkelt soldat, dog er der til sidst så få tilbage, at han godt kan se, at det er et problem. Hovedpersonen Walter Proska møder den polske partisan kvinde Wanda, da han skal bevogte et tog. Hun medbringer efter eget udsagn sin brors aske i en krukke, men indholdet er nu et ganske andet og mere eksplosivt. Walter forelsker sig vildt og naivt i hende, og hun lader ham tro, at det er gengældt. Til slut da de kun er ganske få soldater tilbage, deserterer Walter og arbejder siden for Sovjetmagten.

Lenz stammer selv fra denne sørige og sumpede egn, kaldet Masurien, der tidligere var en del af Østpreussen. I 1945 blev provinsen overgivet til Sovjetmagten. Forfatteren skriver på sit store kendskab til netop denne schlesiske, jordnære provinsbefolkning. Walter er en solidt bygget, bundnaiv soldat. Hans forelskelse i den smukke og kvikke Wanda er da også uden realitetssans, og krigen løber bogstaveligt ud i sumpen, i hvert fald for denne lille isolerede deling, der er blevet glemt under den tyske tilbagetrækning. Jeg blev mindet om Joseph Heller's roman fra 1961 'Catch 22' og tv-serien af samme navn, der nærmest lagde gaderne øde for mange år siden. Også den behandler krigens absurditet og lejlighedsvis intriger på raffineret og satirisk vis på en voldsom og grusom baggrund.

Jeg havde brug for lige at friske historien og geografien op omkring Østpreussen, Schlesien osv. Det letter på forståelsen af bogen, idet flere af de menige er halvvejs polske og taler med en stærk dialekt.

Siegfried Lenz flygtede efter krigen til Danmark, han har altid bevaret en stor tilknytning til landet, og var dansk gift fra 2010 og til sin død i 2014, hvilket f.eks. kan læses ud af hans skildring af det sønderjyske kaffebord.

BOGDETALJER

Andre bøger af Siegfried Lenz